

BTI

BUDAPESTI TEMETKEZÉSI
INTÉZET ZRT.

ÚJKÖZTEMETŐ

BTIBUDAPESTI TEMETKEZÉSI
INTÉZET ZRT.

A TEMETŐ TÖRTÉNETE

„Fővárosunk - és egyben egész Európa egyik - legnagyobb temetőjének közkeletű elnevezése tulajdonképpen félrevezető: Rákoskeresztúrnak csak az egykori határán fekszik, egyébként pedig Kőbánya része. A múlt század végére a pesti Kerepesi temető részint szűkké, részint dísztemetővé vált, ezért hozta létre Budapest vezetése az egykori Drasche téglagyár és a kőbányai szőlők közötti külső fekvésű területen az új, hatalmas kiterjedésű temetkezőhelyet.

Az Újköztemetőt 1886. május 1-jén nyitották meg. Augusztus 6-án temették el az első halottat: Závoly Viktóriát, egy napszámos özvegyét a mai 53-as (jelenleg szóró-) parcella helyén. A temetőt a század folyamán összesen öt alkalommal bővítették, így ma már mintegy 207 hektáron terül el, 301 parcellával. Májig több millió elhunyt talált itt végső nyughelyet.

A szabályos, geometrikus alaprajzi elrendezés, a derékszögű úthálózat által kialakított négyzetes parcellarendszer Czígler Győző műépítész 1903-ban készült tervei alapján valósult meg. A ma látható, monumentális bejárati épületegyüttest Hegedűs Ármin tervezte, a szobordíszek Maróti Géza munkái. Az oldalsó épületek homlokzatára Róth Miksa híres műhelyében készültek a Krisztus sírbatételét, illetve feltámadását ábrázoló mozaikok. A múlt század végén a bejárattól jobbra és balra olasz mintát követő, fülkés rendszerű sírboltok épültek, 1921-1925 között korszerű ravatalozót és hűtőházat létesítettek, Wossola Sándor tervei szerint.

A köztemetőből már 1903-ban elkülönítettek két parcellát katonai temető céljára. 1914-től, az I. világháború idején nem csak magyar hősi halottakat temettek ide, hanem a szövetséges központi hatalmak elesett katonáit, valamint az antant országokból származó, hazánkban elhunyt hadifoglyokat is. 42 nemzet fiai nyugodtak a rákoskeresztúri hősi temetőben, amely időközben 25 kat. holdra növekedett területével a második legnagyobb volt egész Európában, a szomorú emlékezetű franciaországi Verdun temetője után. A II. világháború ideje újabb friss sírokat hozott. 1955 után a hősi parcellák nagy részét felszámolták; a megmaradtak ma is láthatók.

Az 1950-es években a politikai okokból halálra ítélteteket, a koncepciós perek áldozatait, majd az 1956-os forradalom és szabadságharc után kivégzettek is az Újköztemető félreeső parcelláiban temették el. Így lett a 301-es parcella az 1958. június 16-án, a szomszédos Gyűjtőfogházban kivégzett Nagy Imre miniszterelnöknek és társainak végleges nyughelye.

Az elmúlt évtizedekben a temetkezés számos újdonságát Rákoskeresztúron vezették be először. 1968-ban itt kezdte meg működését Debrecen után országosan a második, ma már nem működő fővárosi krematórium. A létesítmény Pompás János tervei szerint épült; bővítésére az 1970-s években került sor. A hamvasztásos temetkezések növekvő számával megjelentek az urnasírok, illetve urna kripták is. Itt alakítottak ki először hant nélküli, úgynevezett amerikai típusú parcellákat, gypesített sírfelülettel és álló síremlékekkel. 1984-től új kegyeleti szolgáltatás indult: a hamvak hazavitele, illetve szétszórása. Az első, hamvak szórására alkalmas parcella kialakítására az Újköztemetőben került sor.

A legtöbb hagyományos, illetve hamvasztásos temetés ma is az Újköztemetőben történik.

Évente 7-8000 elhunytat helyeznek itt végső nyugalomra. Gyalogos bejárásra és a temető értékeinek megismerésére a főkapuhoz közelebb eső parcellákat javasoljuk. Itt találjuk a volt katonai temető megmaradt részeit, valamint a legtöbb ismert személy nyughelyét is.

BTI

BUDAPESTI TEMETKEZÉSI
INTÉZET ZRT.

Román katonai parcella
(144-es parcella)
Román katonák hősi
emlékműve

Olasz hősi parcella
(1-es parcella)
1903-tól üzemel, a hősi halált halt
katonák nyugszanak itt.
A központi emlék Márton Ferenc
alkotása

Honvédsírok
(6-os parcella)
1848-49-es forradalom és
szabadságharc honvédeinek
hamvai nyugszanak itt

BTI

BUDAPESTI TEMETKEZÉSI
INTÉZET ZRT.

Berki László
(3-as parcella)
Fiatalon elhunyt cigányprímás
A 100 tagú cigányzenekar
vezetője volt.

Kriptasor
(4-es parcella)
1997-ben nyitották a hant
nélküli parcella részeként

Hajts Lajos
(29-es parcella)
A Térképészeti Intézet parancsnoka
tiszteletére állított szobor
Krisztián Sándor alkotása

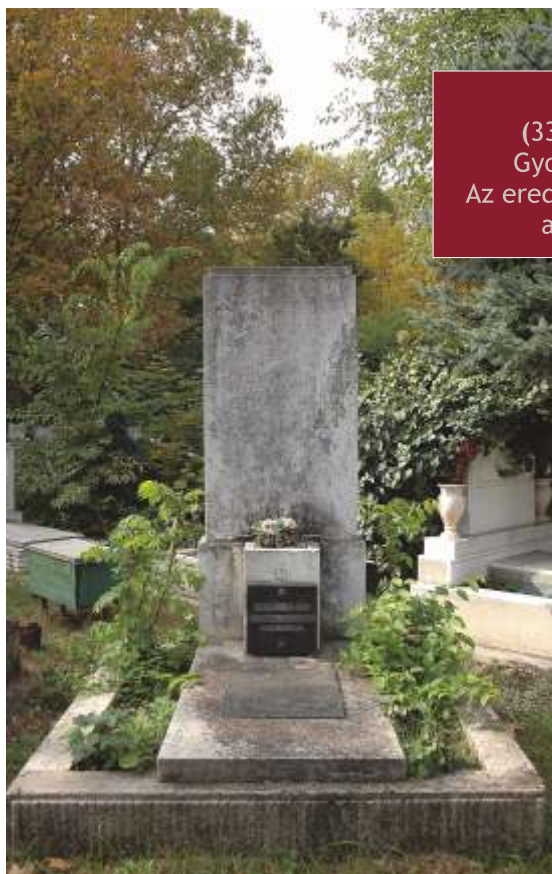
BTI

BUDAPESTI TEMETKEZÉSI
INTÉZET ZRT.

Thék család sírboltja
(30-as parcella)

Thék Endre bútorgyára 1885-ben
az ország legnagyobbja volt.
Az Operaház és több palota
berendezéseit készítették

Eötvös Zoltán

(33-as parcella közepe)
Gyorskorcsolyázó bajnok
Az eredeti síremléknek már csak
a talpzata látható.

Borostyánkői Mátyás
(29-es parcella)

A Mátyás pince alapítója
Síremlékét Pásztor János
domborműve díszíti

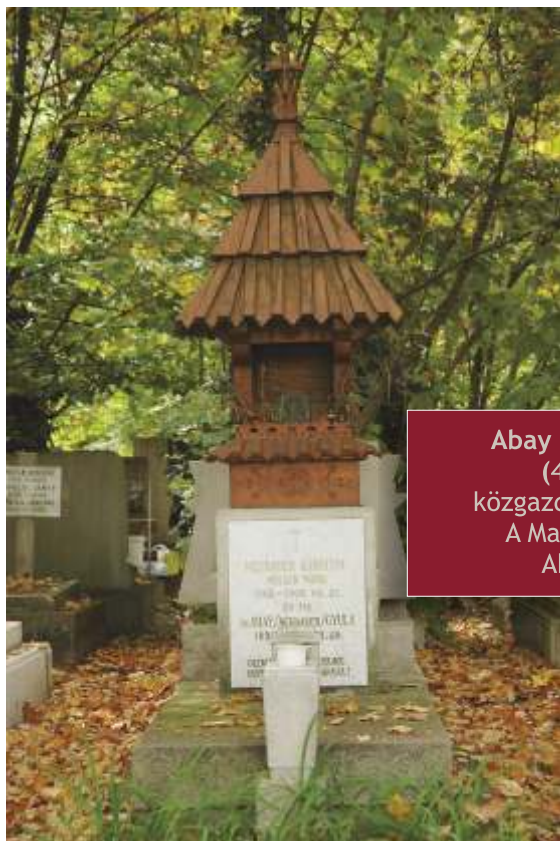

BTI

BUDAPESTI TEMETKEZÉSI
INTÉZET ZRT.

Emlékmű
(Első körönd)
Budapest védelmében elesett hős
magyar katonák emlékére
A temetőben fontos
tájékoztató pont

Abay (Neubauer) Gyula
(46-os parcella)
közgazdász egyetemi tanár
A Magyar Tudományos
Akadémia tagja

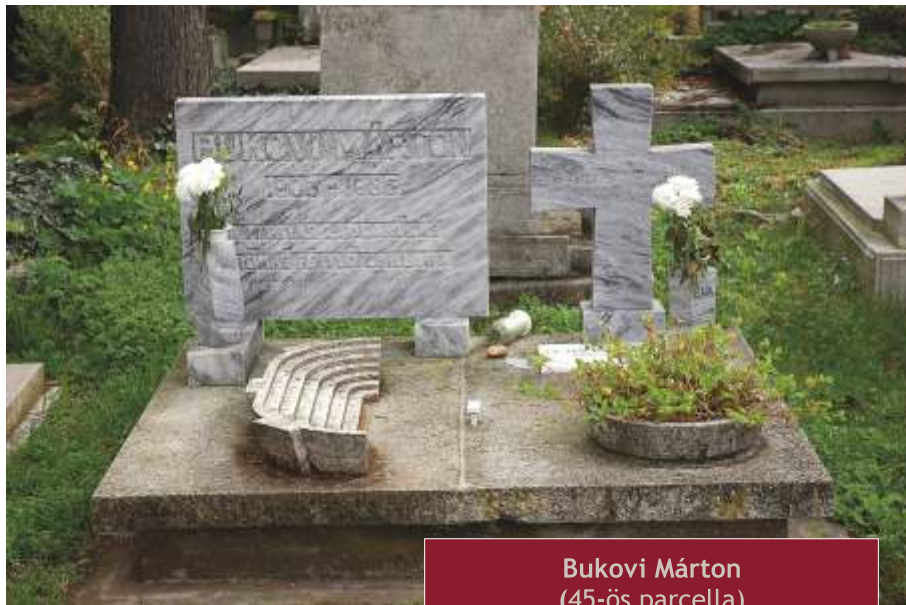

Lengyel katonai parcella
(43/b parcella)
Bővítésével az itt élő lengyel
családok is temetkezhetnek ide

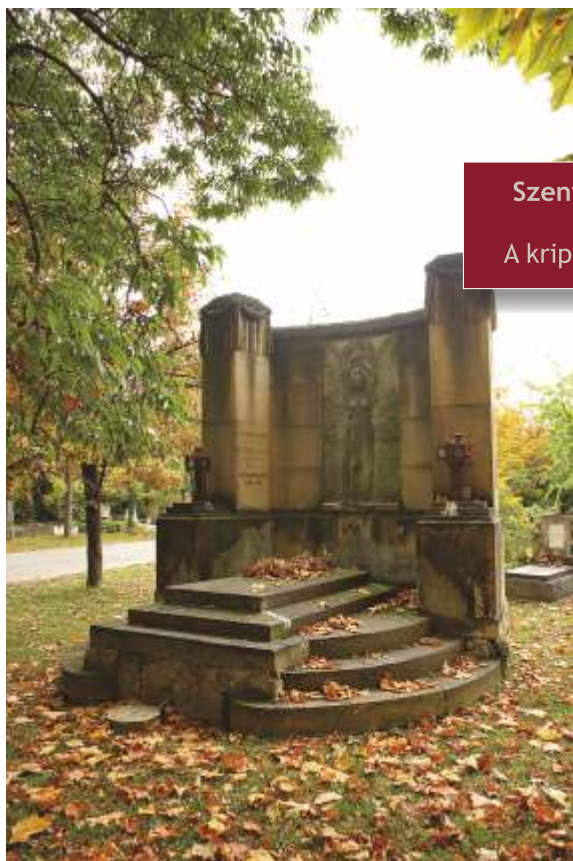

BTI

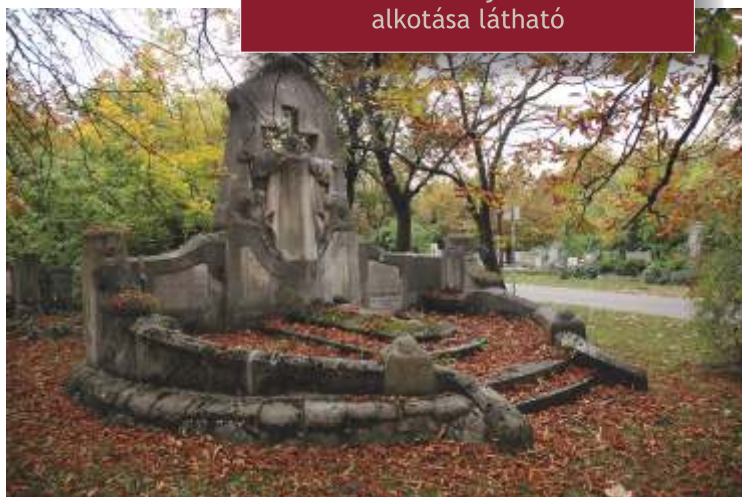
BUDAPESTI TEMETKEZÉSI
INTÉZET ZRT.

Bukovi Márton
(45-ös parcella)
Labdarúgó, mesteredző
Volt szövetségi kapitány, sírját
stadion- makett díszíti

Szentgyörgyi család sírboltja
(62-es parcella)
A kripta Siklódy Lőrinc alkotása

Leyrer család sírboltja
(61-es parcella)
szobrászművész
A síron Andrejka József
alkotása látható

BTI

BUDAPESTI TEMETKEZÉSI
INTÉZET ZRT.

Lakatos Károly
(64-es parcella)
ornitológus- vadászíró
Az akkori utolsó
parcellába temették

Arizonai ciprusok
A ciprusok fagyérzékenységét
cáfolja, a '80-as években
ültetett, hamvas örökzöldek

Kozma István
(47-es parcella)
olimpia és világbajnok birkózó
A tragikus balesetben elhunyt
sportolót még ma is
sokan keresik fel

BTI

BUDAPESTI TEMETKEZÉSI
INTÉZET ZRT.

Szerzetesi parcella
(154-es parcella)
Különböző katolikus
szerzetesrendek
ide temették halottaikat.

Szovjet katonai parcella
(215-es parcella)
A '90-es évek elején exhumálták
és közös parcellába helyezték
a II. világháborúban elesetteket.

Török katonai parcella
(124-es parcella)
Az I. világháborúban elesett
katonák nyugszanak itt.

BTI

BUDAPESTI TEMETKEZÉSI
INTÉZET ZRT.

Mártírok emlékműve
(300-as parcella)
1992-ben állították a kivégzettek
emlékére Jovánovics György
alkotását, melynek része ez az
1956 mm-es süllyesztett
gránit oszlop

301-es parcella
Az 1956-os forradalom kapcsán
elítélt és kivégzett mártírok
sírjait a temető legtávolabbi
parcellájában sokáig csak titokban
látogathatták.
Az előtérben Nagy Imre sírja.

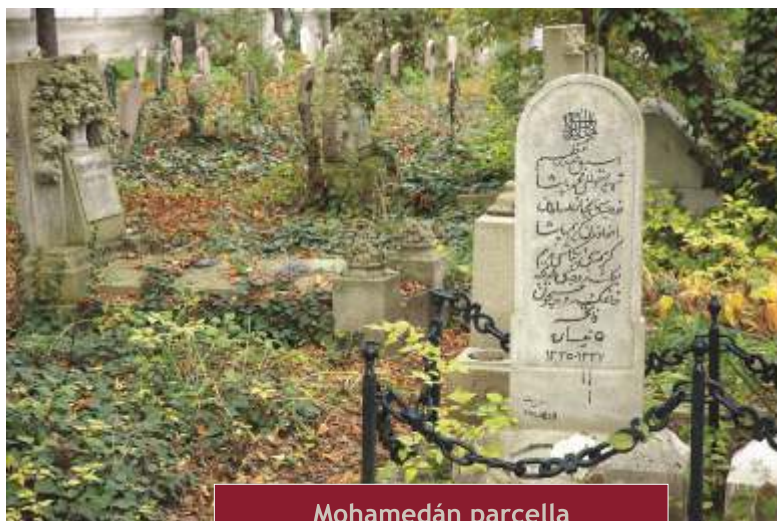

298-as parcella
Az 1947-54 között kivégzett
elítéltek sírjaira a Politikai Elítéltek
Közössége faragott fejfákat
állíttatott.

BTI

BUDAPESTI TEMETKEZÉSI
INTÉZET ZRT.

**Mohamedán parcella
(124-es parcella)**

Az I. világháború előtt Budapestre
települt muzulmánok, köztük az
utolsó Budai imám, Abdul Latif
is itt nyugszik.

**Fornet Kornél
(128-as parcella)**

1848-49-es honvéd őrnagy
Az északiak ezredeseként harcolt
az amerikai polgárháborúban

**Klozik család sírboltja
(22-es parcella)**

kőfaragó
keze munkáját a temetőben sok
helyen láthatjuk

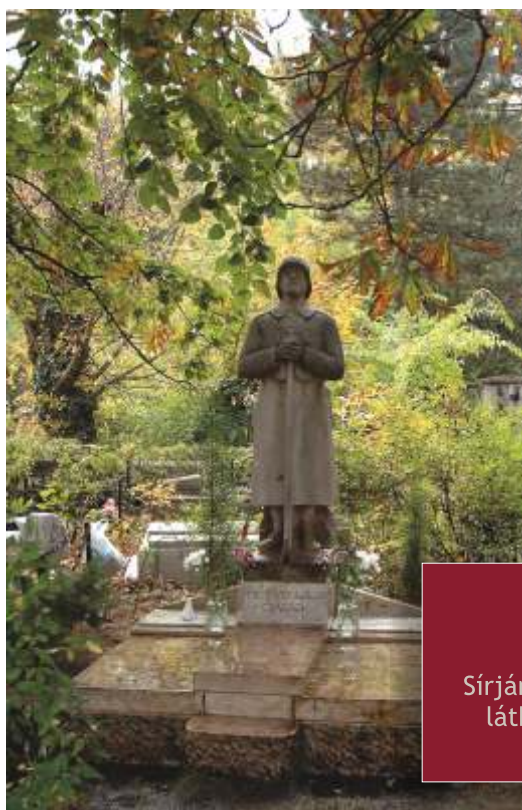

BTI

BUDAPESTI TEMETKEZÉSI
INTÉZET ZRT.

Riedel család sírboltja
(37-es parcella)
Szecessziós síremlék, melyet
kovácsoltvas kerítés díszít.

Magyary-Kossa Béla
(10-es parcella)
tábornok
Sírján egy rohamsisakos katona
látható, mely Vastag László
munkája.

Dr. Kováts István
(10-es parcella)
egyetemi tanár
A Bábaképző Intézet igazgatója.
Sírján portréja, Pátzay Pál
alkotása állt, de vandálok
megrongálták

BTI

BUDAPESTI TEMETKEZÉSI
INTÉZET ZRT.

Bejárat

A harangtorony tetején valaha
pálmaágat tartó bronz
Géniusz-szobor állt.

Fuchs Jenő
(23-as parcella)
olimpiai bajnok kardvívó
1908-ban lett az MTK
vívószakosztályának vezetője

BTI

BUDAPESTI TEMETKEZÉSI
INTÉZET ZRT.

Krupa család sírboltja
(34-es parcella)
Krupa József vendéglőjében sok
család tartotta a halotti tort.
A kriptán Antal Károly
szoborkompozícióját láthatjuk

Zavadszky Gábor
(33-as parcella)
labdarúgó
Életének 32. évében tragikus
hirtelenséggel hunyt el a
válogatott középpályása

Katonai hősi emlékmű
(bejárattal szemben)
“E földben nyugó hősi halált halt
katonák emlékére”
A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti
Bizottság állíttatta

